

De veranderende school

Verslag van de ouderavond van Nije Gaast op woensdag 24 november 2010.

Deze avond werd gehouden in dorps huis Het Klif te Oudemirdum.

Belangstelling: 50 ouders van diverse scholen van Nije Gaast.

De avond werd geleid door Ep van Hijum en Jurjen Faber van de algemene directie.

Inleiding

Ondersteund door een aantal powerpoint dia's nam Ep van Hijum de aanwezigen mee naar de sterk veranderde leefwereld van kinderen (en volwassenen) ten opzichte van de tijd waarin de ouders en leerkrachten zelf naar school gingen. Naast alle veranderingen – meest veroorzaakt door technologische ontwikkelingen – is het opvallend dat de snelheid van veranderen is toegenomen en nog steeds toeneemt. De informatietechnologie

en communicatie, zoals facebook en hyves en internet / google zorgen voor een enorme leerrijke omgeving buiten en binnen de school.

Een tweede aspect van verandering is de kennis die er tegenwoordig is op het terrein van de leerlingzorg en het aanbieden van onderwijs op maat. Termen als ADHD, PDD-nos, ODD, het autistisch spectrum klinken ieder bekend in de oren. Dankzij verbeterde onderzoeksmethoden kunnen speciale onderwijsbehoeften worden aangetoond en de school speelt hierop in. Het onderwijs staat nu op de drempel van de invoering van Passend Onderwijs. Hierbij zorgt de school altijd voor een passende opvang voor de kinderen – op eigen school of via een netwerk op een school met een specialisme.

Als derde aspect van verandering is gekeken naar de maatschappelijke ontwikkeling. De scholen van Nije Gaast hebben te maken met de gemeentelijke herindeling. Nu eerst Nijefurd, binnen enkele jaren ook Gaasterlân-Sleat. De krimp van de bevolking – of beter gezegd de vergrijzing en ontgroening – heeft een grote invloed op het onderwijsaanbod. Sinds 2003 is er een teruggang van het aantal leerlingen. De teller staat nu op – 180, de verwachting is dat er 2014 300 leerlingen minder onze scholen bezoeken dan bij de start van de vereniging. Het feit dat beide ouders werken en de één-oudergezinnen verhoogt de vraag naar tussenschoolse en naschoolse kinderopvang.

Nije Gaast denkt na over manieren om in te spelen op de toekomst aan de hand van genoemde drie aspecten. Bij elk aspect zijn bovendien nog veel zijdelingse factoren te bedenken. Hoe meer er van te voren bij wordt overwogen, hoe beter de 'slagkracht' van de organisatie. Daarom is het belangrijk te weten hoe de ouders het toekomstig onderwijs voor hun kinderen zien. Wat vinden zij de belangrijkste uitgangspunten.

De ouders aan het woord

In tafelgroepen hebben de ouders gesproken over de vraag 'hoe kunnen we maatschappij, thuis, school, kennis, instantiesmet elkaar verbinden?'

Als aandachtspunten / uitgangspunten werd het volgende (op papier) meegegeven:

- Maatschappelijk verantwoordelijke burgers
- Doel van de school...leren (opvoeden?)
- Vraag van de ouders....opvang,....
- Instanties...opvoedingsondersteuning
- Veranderende communicatiestromen
- Digitale ontwikkeling
- Gezinssituatie
- Opbrengstgericht onderwijs – verantwoording
- Instanties rondom kind en ouders.

Een overzicht van de uitkomsten

De basis in de gaten houden.

De instrumentele vakken rekenen, taal en lezen zijn het belangrijkste. En daarbij sociale vaardigheden. Daar kom je verder mee. En dat kan best leuk zijn. Van bijzaken geen hoofdzaken maken. Hoe realistisch is het om met al die ontwikkelingen rekening te houden. De school moet keuzes maken.

De school moet er voor zorgen dat de voorwaarden om te leren goed verzorgd zijn.

Als eerste wordt hierbij veiligheid, zich prettig kunnen voelen en een goede sfeer genoemd. Als dat goed is, kan er worden geleerd.

De ontwikkelingen niet als een bedreiging zien.

Je kunt je ogen niet sluiten voor de ontwikkelingen. De school moet er een vertrouwde omgeving van maken. Door de informatietechnologie is het bijvoorbeeld voor meerbegaafde kinderen mogelijk om – ook op een kleine school – te communiceren met andere leerlingen op hetzelfde niveau. Leren is een gezamenlijke zoektocht van leerlingen en leraar.

De leraar hoeft niet alles te weten.

Ouderbetrokkenheid vergroten

De school kan ouders handvatten geven om hun kinderen thuis te ondersteunen bij bijvoorbeeld het maken van werkstukken, het omgaan met de computer. De kennis van de school kan dan thuis worden toegepast.

Zwakke scholen

In het noorden zijn verhoudingsgewijs meer zwakke scholen en daarbij in Fryslân het meest. Dit onderwerp is niet verder besproken – Nije Gaast heeft geen zwakke scholen (voor één school moet nog een oordeel door de inspectie worden uitgesproken).

Rekening houden met het individuele kind.

Het inspelen op de individuele leermogelijkheden van de kinderen kan in de ogen van een aantal ouders nog flink verbeterd worden. De kern van het onderwijs moet strak worden neergezet en daaromheen moet flexibeler ingespeeld worden. Stel leerpleinen in waar kinderen hun kernkwaliteiten kunnen ontwikkelen.

Doorschieten in hoge eisen

Een aandachtspunt is om niet te ver door te schieten in hoge eisen. Een kleuter moet een kleuter kunnen blijven. Het kind

<i>Aandacht voor de kwaliteit van leraren. Krimp</i>	moet centraal staan. De onderwijskwaliteit kan te lijden hebben doordat het vermogen van leraren niet altijd het vereiste niveau haalt. De krimp van het leerlingaantal is een logistiek probleem waar oplossingen voor gezocht moeten worden. Deze oplossingen mogen nooit ten koste van de leerlingen gaan.
<i>'ouderwets' overboord?</i>	Is bewezen dat de 'ouderwetse' aanpak nu niet meer werkt? En moet het daarom anders?
<i>Opvoeden een taak van school?</i>	Opvoeden is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid voor de thuissituatie. De leerkracht is niet in de eerste plaats opvoeder. Toch zie je het vergeleken met vroeger wel verschuiven. Het leren moet centraal staan. Opvoeden komt daarbij 'in dienst van het leren'. Daarom is er nu meer aandacht (nodig) voor sociale vaardigheden. Burgerschap en sociale integratie is een verplicht vak op school.
<i>Kinderopvang</i>	Mede door de schaalgrootte is het moeilijk om voldoende personeel voor de tussenschoolse opvang aan te trekken. Nije Gaast heeft contract met professionele instantie. Ook daarvoor is het moeilijk. Voor naschoolse opvang zijn groepen van minimaal 10 kinderen nodig. (8 wanneer huisvesting in school gratis is).
<i>Continuurooster</i>	Bij de planning van de ouderavond was besloten om in ieder geval aan de mogelijkheid van een <i>veranderende schooltijd</i> aandacht te besteden.
<i>Veranderende schooltijden</i>	Wanneer je de school vijf dagen per week voor de lessen open hebt van bijvoorbeeld 8.30 tot 14.30 uur of 8.00 tot 14.00 uur, dus ook de woensdag, is er geen tussenschoolse opvang meer nodig. De school kan zelf voor de lunchpauze personeel aanstellen. (uitbreiding taak onderwijsassistent bijvoorbeeld). Ouders kunnen hun werkuren beter aanpassen aan de schooltijden en thuis zijn wanneer de school uitkomt. Er zou dan ook minder vraag naar naschoolse opvang kunnen komen.
<i>Dagarrangementen</i>	Voor kinderen die wel van de nachoolse opvang gebruik maken bij continuuroosters kunnen beter activiteiten worden aangeboden. Te denken valt aan sport bij verenigingen, gymnastiek en ballet, muziek, creativiteit.
<i>In wiens belang zou een continu-rooster zijn?</i>	Als het er komt, is dat dan voor de ouders of voor het kind? Sluit het wel aan bij de perioden waarin een kind het beste leert? Bij het maken van plannen is het belangrijk om vanuit het <i>belang van het kind</i> te blijven denken. Ervaringen van bijvoorbeeld Heerenveen meenemen en presenteren. (<i>na de ouderavond van twee ouders nog een reactie ontvangen om vooral vanuit het belang van het kind te denken.</i>)
<i>Effectief gebruik van tijd</i>	Los van studies over op welke tijdstippen een kind het beste leert en ook los van het 'gemak' van aansluiting bij de thuissituatie, is het continuurooster een goede mogelijkheid om de leertijd op school effectiever te benutten, doordat er minder afsluit- en opstartmomenten zijn.
<i>De mening van ouders breder onderzoeken</i>	Op de ouderavond was een positieve stemming ten aanzien van de mogelijkheden van een continuurooster. Althans om dit nader te onderzoeken. Om een goed beeld te krijgen van de algemene mening van onze ouders is een bredere peiling nodig. Het zal

Strategisch beleidsplan

ook niet zo zijn dat elke school van Nije Gaast wil overgaan naar veranderende schooltijden. Daarom een ouderraadpleging op lokaal niveau. Om iedereen wel gelijk mee te nemen wordt het verslag van de ouderavond – op papier – aan alle ouders verstrekt. Ook wordt nog de suggestie gedaan om een student HBO aan te trekken die er een afstudeerproject van maakt. De zaken rond de veranderende school, met de aandachtspunten op deze avond benoemd, worden opgenomen in het strategisch beleidsplan voor de volgende periode. Op de volgende ouderavond komt dit strategisch beleid aan de orde. De ouders benadrukten hierbij dat door de algemene directie en het bestuur goed nagedacht moet worden over de denk- en overleglijnen en een zorgvuldige communicatie over het strategisch beleidsplan. Dit om een uitwisseling van gedachten en meningen zinvol en effectief te laten zijn.

Aan het eind van de avond kon door de aanwezigen worden geconcludeerd dat het een goede bijeenkomst was geweest.

- Ep van Hijum
- Jurjen Faber .

